УДК 303.7
Фатюха Н.Г.[1], Калєдіна О.Д.[2]
[1] канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2]студ. гр. ФЕУ-110 НУ «Запорізька політехніка»

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ВЕРТИКАЛЬНОГО ТА ГОРИЗОНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних економічних умовах підвищується самостійність підприємств у прийнятті й реалізації управлінських рішень, їх економічна і юридична відповідальність за результати господарської діяльності. У зв'язку з цим значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості й пошуку шляхів підвищення й зміцнення фінансової стабільності, оздоровлення підприємств і виходу їх із кризової ситуації. Найважливіша роль у розв'язанні цих питань належить фінансовому аналізу.

Метод фінансового аналізу – діалектичний спосіб дослідження фінансового стану підприємства в його становленні та розвитку.

Серед основних методів фінансового аналізу можна виділити:

- горизонтальний аналіз;
- вертикальний аналіз та ін. [1]

Вертикальний аналіз балансу характеризує структуру засобів підприємства та їх джерел, коли суми за окремими статтями чи розділами беруться у відсотках до валюти балансу. Вертикальний аналіз звіту про фінансові результати характеризує структуру доходів та витрат підприємства, коли суми за окремими статтями беруться у відсотках до чистого доходу від реалізації продукції. [2]

Він показує структуру засобів підприємства і їх джерел. Необхідність і доцільність проведення вертикального аналізу зумовлюють дві основні причини:

– перехід до відносних показників дає змогу проводити міжгосподарські порівняння економічного потенціал і результатів діяльності підприємств, різних за величиною використаних ресурсів та іншими показниками; .

– відносні показники певною мірою згладжують негативний вплив інфляційних процесів, які можуть суттєво спотворювати абсолютні показники фінансової звітності. [3]

Горизонтальний аналіз використовується в аналізі фінансової звітності для порівняння історичних даних, таких як коефіцієнти або рядкові статті, за низку звітних періодів. Горизонтальний аналіз може використовувати або абсолютне порівняння, або порівняння у відсотках,

де цифри в кожному наступному періоді виражаються у відсотках від суми в базовому році, при цьому базова сума вказана як 100%. Це також відомо у літературі як аналіз базового року.

Він дозволяє інвесторам та аналітикам побачити, що рухало фінансові показники компанії протягом декількох років, а також визначити тенденції та закономірності зростання. Цей тип аналізу дозволяє аналітикам оцінювати відносні зміни в різних позиціях з часом та проектувати їх на майбутнє. Аналіз звіту про прибутки та збитки, балансу та звіту про рух грошових коштів з часом дає повне уявлення про операційні результати та виявляє, що визначає результати діяльності компанії та чи працює вона ефективно та вигідно [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конспект лекції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/261608/mod_resource/content/0/tema_1/Tema_1.pdf

2. Файловый архив студентов [Електронний ресурс]. Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры: Вертикальний аналіз. – Режим доступу: URL: https://studfile.net/preview/5251464/page:3/

3. Основи фінансового менеджменту: Вертикальний аналіз балансу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: : https://pidru4niki.com/1623112152148/finansi/vertikalniy_analiz_balansu

4. Фінансова енциклопедія: горизонтальний аналіз. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ua.nesrakonk.ru/horizontalanalysis/